

สถานการณ์การท่องเที่ยว
เดือนธันวาคม 2563

2020

A Year Like No Other

กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา

นักท่องเที่ยวกลุ่มสิทธิพิเศษ (Thailand Privilege Card) และนักท่องเที่ยว จำนวน 6,556 คน”

เดือนธันวาคม 2563 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย จำนวน 6,556 คน หดตัวร้อยละ 99.83 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยมาจากการเดินทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติผ่านการตรวจลงตรานักท่องเที่ยวประเภทพิเศษ (Special Tourist VISA : STV) นักท่องเที่ยวกลุ่มสิทธิพิเศษ (Thailand Privilege Card) และกลุ่มอื่น ๆ เช่น นักธุรกิจ และผู้ที่เข้ามารักษาตัว และมีความจำเป็นในการพักรักษาตัวระยะยาว

จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสะสมตั้งแต่เดือนมกราคม – ธันวาคม 2563 มีจำนวน 6.70 ล้านคน หดตัวร้อยละ 83.21 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งผลกระทบหลักยังคงมาจากการระบาดของโรค COVID-19 และจากการรวบรวมข้อมูลขององค์การอนามัยโลก (WHO) รายงานว่า มีจำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 สะสมทั่วโลก 81.52 ล้านคน เพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากเดือนพฤศจิกายน 2563 ที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อสะสม 6252 ล้านคน¹ ในส่วนสถานการณ์ระบาดในกลุ่มประเทศอาเซียนยังคงพบผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยอันดับ 1 คือ ประเทศอินโดนีเซียพบผู้ติดเชื้อสะสม 0.74 ล้านคน ส่วนประเทศไทย มีจำนวนผู้ติดเชื้อสะสม 6,690 คน อยู่อันดับที่ 6 ของกลุ่มประเทศอาเซียน โดยผู้ติดเชื้อทั้งหมดตรวจพบจากการเดินทางระหว่างประเทศ แสดงให้เห็นว่าการระบาดของโรค COVID-19 ยังคงระบาดอย่างต่อเนื่องทั้งในระดับโลกและบางประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน

จากข้อมูลการระบาดของโรค COVID-19 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญในการรักษาความมั่นคงทางสุขภาพภาครัฐจึงมีมาตรการขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินคราวที่ 8 มีระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2563 – 15 มกราคม 2564 และเนื่องจากจำนวนผู้ป่วยโรค COVID-19 ในประเทศไทยมีจำนวนอยู่ในระดับที่สามารถควบคุมการระบาดของโรค ส่งผลให้การประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ตั้งแต่วันที่ 25 มีนาคม 2563 (ฉบับที่ 1) ต่อเนื่องมาจนถึงเดือนกันยายน 2563 (ฉบับที่ 14) อนุญาตให้กิจกรรมทางสังคมและเศรษฐกิจภายในประเทศกลับมาดำเนินการได้ภายใต้มาตรการป้องกันโรคในสถานประกอบการ

หมายเหตุ

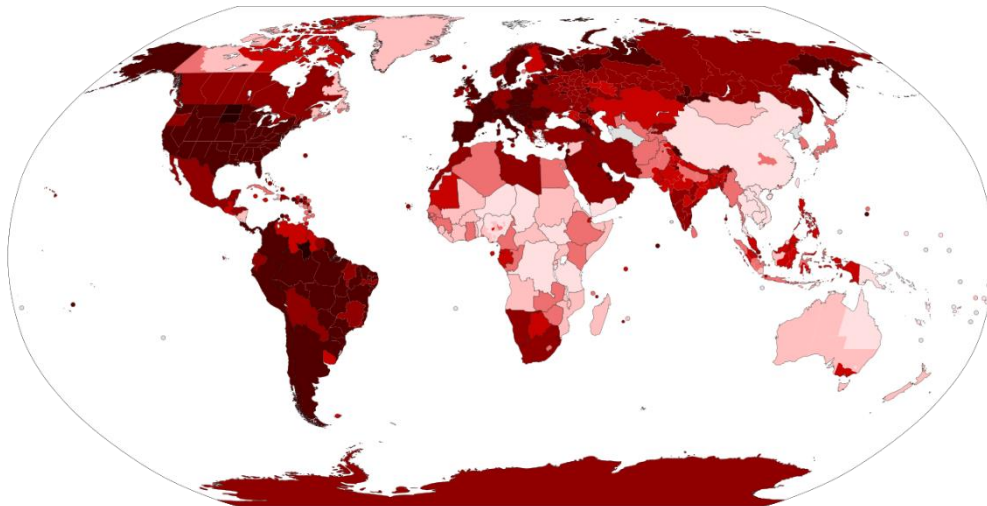
- ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ตกค้างอยู่ในประเทศไทย ไม่ได้ถูกรวมอยู่ในรายงานฉบับนี้
- ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในเดือนธันวาคม 2563 อยู่ระหว่างการรวบรวมและประมวลผล

¹ WHO Coronavirus Disease (COVID-19) Dashboard
<https://covid19.who.int/>

^P Preliminary ข้อมูลเบื้องต้น

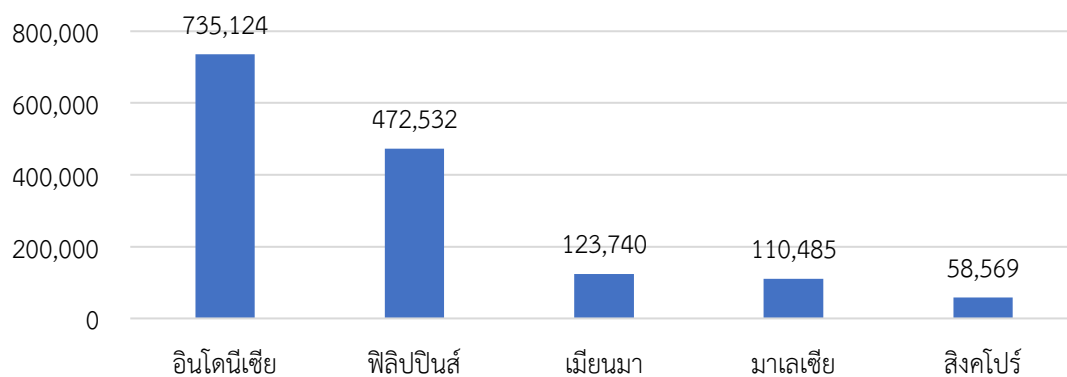

การระบาดของโรค COVID-19 ทั่วโลก เดือนธันวาคม 2563

ที่มา: แผนที่แสดงจำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 เฉลี่ยต่อหัว รวบรวมโดย Raphaël Dunant จาก WHO situation reports

จำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 5 อันดับแรกในกลุ่มประเทศอาเซียน ข้อมูลสะสม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ที่มา: WHO Coronavirus Disease (COVID-19) Dashboard

^P Preliminary ข้อมูลเบื้องต้น

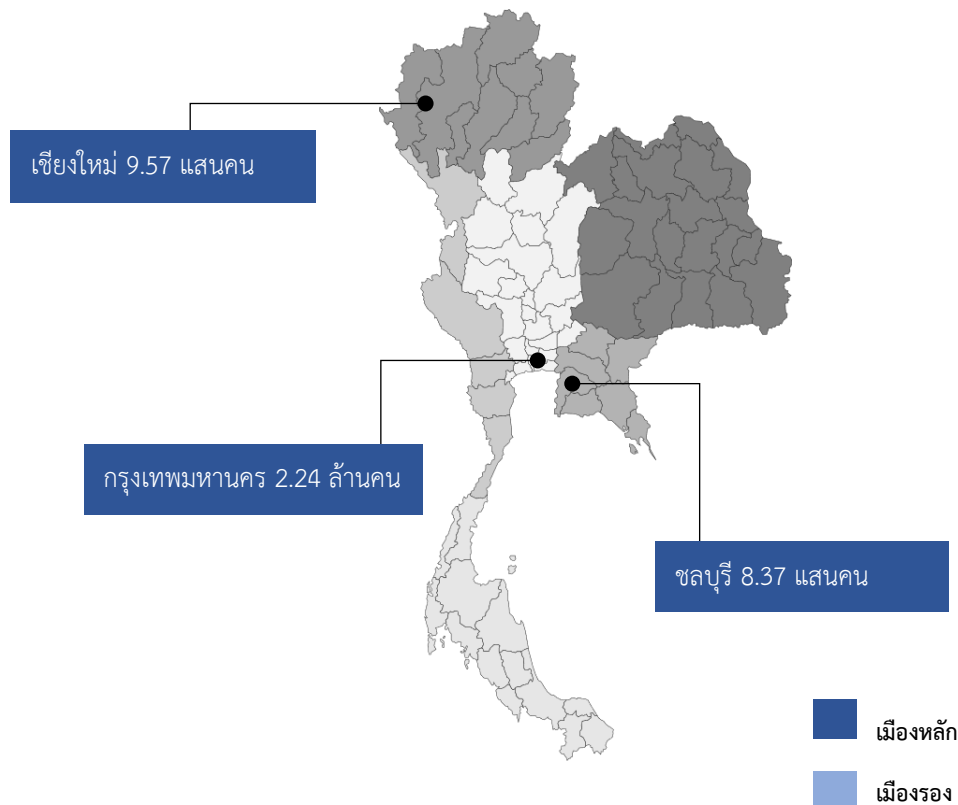
สถานการณ์ท่องเที่ยวในประเทศ

เดือนธันวาคม 2563 มีนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศจำนวน 12.23 ล้านคน-ครั้ง หดตัวร้อยละ 34.38 สร้างรายได้ 5.44 หมื่นล้านบาท หดตัวร้อยละ 46.36 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยการท่องเที่ยวไทยเที่ยวไทยฟื้นตัวชัดเจนมากขึ้น แต่ยังคงขยายตัวต่ำกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว ซึ่งได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจภาพรวมภายในประเทศที่ยังไม่สามารถขยายตัวได้เต็มที่ แหล่งท่องเที่ยวในบางพื้นที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดระลอกใหม่ของโรค COVID-19 โดยจังหวัดที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ และชลบุรี ตามลำดับ

ในส่วนของจำนวนและรายได้สะสมของนักท่องเที่ยวไทยเที่ยวไทยตั้งแต่เดือนมกราคม – ธันวาคม 2563 มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ 90.56 ล้านคน-ครั้ง หดตัวร้อยละ 47.58 มีรายได้สะสมจากการท่องเที่ยว 0.48 ล้านล้านบาท หดตัวร้อยละ 55.40 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ทั้งนี้ ภาพรวมนักท่องเที่ยวยังคงชะลอการเดินทางจากการระบาดของโรค COVID-19 ประกอบกับใช้มาตรการควบคุมการเดินทางและปิดแหล่งท่องเที่ยวทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการระบาด ส่งผลให้การท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวไทยลดลง อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากผ่อนคลยมาตรการควบคุมการระบาดการท่องเที่ยวภายในประเทศปรับตัวดีขึ้น แต่ยังคงต่ำกว่าปีที่ผ่านมา

จังหวัดที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยสูงสุด 3 อันดับแรก เดือนธันวาคม 2563^P

^P Preliminary ข้อมูลเบื้องต้น

ประเด็นความท้าทายด้านการท่องเที่ยว

ปัจจัยสนับสนุน

- + มาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศ และมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านโครงการเราเที่ยวด้วยกัน/กำลังใจ และโครงการคนละครึ่งมีส่วนช่วยให้ภาคการท่องเที่ยวฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง
- + การกระตุ้นการบริโภค/การท่องเที่ยวภายในประเทศผ่านการเพิ่มวันหยุดราชการและวันหยุดราชการประจำภูมิภาค
- + การพัฒนาวัคซีนมีความคืบหน้าอย่างต่อเนื่อง ซึ่งคาดว่าประเทศไทยจะได้รับวัคซีนภายในปี 2564

ปัจจัยเสี่ยง

- การระบาดของโรค COVID-19 ยังคงมีการระบาดอย่างต่อเนื่องทั่วโลก และเป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ
- การระบาดระลอกใหม่ของโรค COVID-19 ในประเทศไทยส่งผลให้การท่องเที่ยวภายในประเทศยังชะงักงัน
- ความไม่แน่นอนจากการระบาดของโรค COVID-19 ยังคงมีอยู่มาก ภาครัฐจึงมีการสลับใช้ระหว่างมาตรการผ่อนปรนและเข้มงวดตามสถานการณ์ของโรค ส่งผลให้เศรษฐกิจไม่สามารถฟื้นฟูได้อย่างเต็มที่

“ในเดือนธันวาคม หลายประเทศยังคงมีมาตรการทางสาธารณสุขที่เข้มงวดจากสถานการณ์การระบาดระลอกใหม่ของโรค COVID-19 รวมถึงประเทศไทยด้วยเช่นกัน ส่งผลให้กิจกรรมทางสังคมและเศรษฐกิจดำเนินอย่างมีเงื่อนไข และยังไม่สามารถฟื้นตัวได้อย่างเต็มที่”

สถานการณ์โรค COVID-19 และทิศทาง การท่องเที่ยวโลก

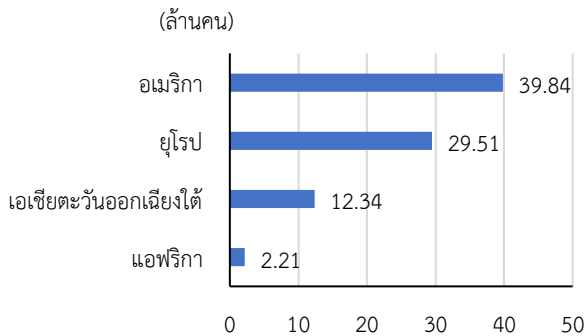
เดือนธันวาคม 2563 การระบาดของโรค COVID-19 ยังพบผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั่วโลก โดยเฉพาะในภูมิภาคที่มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่ยังมีการประกาศใช้มาตรการล็อกดาวน์ (Lockdown) สร้างผลกระทบต่อการค้าเงิน

กิจกรรมทางสังคมและเศรษฐกิจในช่วงสิ้นปี 2563 โดยภูมิภาคที่มีจำนวนผู้ป่วยโรค COVID-19 มากที่สุดอยู่ในภูมิภาคอเมริกา (39.84 ล้านคน) ลำดับถัดมาคือภูมิภาคยุโรป (29.51 ล้านคน) และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (12.34 ล้านคน) ตามลำดับ

^P Preliminary ข้อมูลเบื้องต้น

จำนวนผู้ป่วยโรค COVID-19 จำแนกตามภูมิภาค

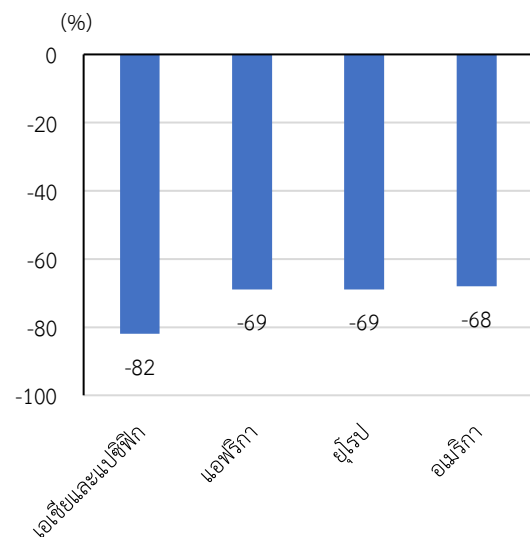
ที่มา WHO ข้อมูลสะสม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

จากสถานการณ์ดังกล่าวองค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) รายงานสถานการณ์ภาพรวมของการท่องเที่ยวโลกโดยวิเคราะห์จากข้อมูลด้านจำนวนนักท่องเที่ยวตั้งแต่เดือนมกราคม - ตุลาคม 2563 พบว่าในช่วงเวลา 10 เดือน อัตราการเดินทางของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศลดลงร้อยละ 72 ซึ่งปัจจัยที่สำคัญมาจากการระบาดของโรค COVID-19 กระทบต่อความเชื่อมั่นในการเดินทางท่องเที่ยว²

ดังนั้น ข้อมูลจาก WHO และ UNWTO แสดงให้เห็นว่า การที่ภูมิภาคเศรษฐกิจหลักของโลกได้รับผลกระทบจากโรค COVID-19 อย่างต่อเนื่อง กิจกรรมทางสังคมและเศรษฐกิจดำเนินการแบบมีข้อจำกัดภายใต้เงื่อนไขความปลอดภัยทางสาธารณสุข ส่งผลให้การเดินทางของนักท่องเที่ยวลด ทั้งนี้ การฟื้นฟูภาคการท่องเที่ยวจึงมีความจำเป็นในการพึ่งพาวัคซีนโรค COVID-19 เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวกลับคืนมา ซึ่งคาดว่าจะในปี 2564 วัคซีนโรค COVID-19 จะเริ่มมีการแจกจ่ายให้กับผู้ป่วยมากขึ้นตามลำดับ และทำให้

ประเทศที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวสามารถเปิดรับนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกมีการลดข้อจำกัดในการเดินทางร้อยละ 33 นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติลดลงร้อยละ 82 ซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีการลดข้อจำกัดในการเดินทางและมีการเดินทางท่องเที่ยววันน้อยที่สุดในช่วงเวลาที่ผ่านมา

อัตรานักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ เดือน มกราคม-ตุลาคม 2563

ที่มา UNWTO World Tourism Barometer December 2020

ทิศทางการฟื้นฟูเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของอาเซียนและประเทศไทย

ตลอดระยะเวลาที่ทั่วโลกอยู่ภายใต้การระบาดของโรค COVID-19 ทุกประเทศต่างได้รับผลกระทบ และจากข้อมูลสถิติการท่องเที่ยวได้ชี้ให้เห็นว่ากลุ่มประเทศอาเซียนที่พึ่งพาการท่องเที่ยวและมีการเคลื่อนย้ายแรงงานเป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญและกำลังได้รับผลกระทบ

² Tourism Back to 1990 Levels as Arrivals Fall by More than 70%

<https://www.unwto.org/news/tourism-back-to-1990-levels-as-arrivals-fall-by-more-than-70>

^P Preliminary ข้อมูลเบื้องต้น

อย่างหนัก จากการปิดกั้นกิจกรรมทางสังคมและเศรษฐกิจในระดับประเทศไปจนถึงการปิดพรมแดนระหว่างประเทศส่งผลกระทบต่อชีวิตและการดำรงชีวิตของผู้คนทั่วทั้งภูมิภาค

ดังนั้น แนวโน้มการฟื้นฟูเศรษฐกิจภายในกลุ่มประเทศอาเซียนจึงมุ่งเน้นไปที่การลดข้อจำกัดในการเดินทางระหว่างประเทศภายในภูมิภาค ซึ่งจะช่วยให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งของประเทศต้นทางและปลายทางคลายความตึงเครียดทางเศรษฐกิจลง ทั้งจากการเคลื่อนย้ายแรงงานและการเกิดวิถีท่องเที่ยวแบบปลอดภัยปลอดภัย COVID-19³

ในส่วนของประเทศไทย เดือนธันวาคม 2563 เป็นเดือนที่โรค COVID-19 เกิดการระบาดระลอกใหม่ในจังหวัดสมุทรสาคร และมีระลอกไปจังหวัดอื่น ๆ ส่งผลให้หน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพิ่มความเข้มงวดของมาตรการในการเดินทางเข้า-ออกและประกาศปิดพื้นที่เสี่ยง ซึ่งทางหอการค้าจังหวัดสมุทรสาครได้คาดการณ์ความเสียหายทางเศรษฐกิจ ในช่วง 15 วัน ตั้งแต่วันที่ 19 ธันวาคม 2563 ถึง วันที่ 3 มกราคม 2564 ประมาณ 16,000 ล้านบาท จากโครงสร้างทางเศรษฐกิจทั้งภาคเกษตร-ประมง อุตสาหกรรม และการบริการ-ท่องเที่ยว

อย่างไรก็ตามภาครัฐยังคงดำเนินการฟื้นฟูการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง โดยยังคงให้มีการเดินทางเข้าประเทศของนักท่องเที่ยวต่างชาติผ่านการตรวจลงตราท่องเที่ยว ประเภทพิเศษ Special Tourist Visa (STV) ซึ่งคาดว่าจะช่วยกระตุ้นการบริโภคภายในประเทศให้เพิ่มมากขึ้น ขณะเดียวกันประเทศไทยเป็นเป้าหมายการเดินทางของชาวต่างชาติอย่างต่อเนื่อง ไม่เพียงแต่การเข้ามา

ท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ยังหมายถึงการเข้ามาทำงานด้วยเช่นกัน จากข้อมูลของ Nomadlist⁴ ได้แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยติดอันดับการเข้ามาทำงานแบบระยะไกล (remote work) ของคนต่างชาติ โดยในปี 2563 จังหวัดที่ติดอันดับ 10 อันดับแรกประกอบไปด้วย กรุงเทพฯ (อันดับที่ 4) อัตรายายตัวร้อยละ 8 และเชียงใหม่ (อันดับที่ 7) อัตรายายตัวร้อยละ 4

จากโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารของประเทศไทยที่รองรับการทำงานแบบระยะไกลส่งผลให้ภาครัฐส่งเสริมการทำงานรูปแบบดังกล่าวผสมกับการท่องเที่ยวภายในประเทศ จึงเกิดการดำเนินโครงการ Workcation Thailand เพื่อส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวเมืองรอง ซึ่งเป็นสถานที่ที่สามารถเดินทางไปท่องเที่ยวและทำงานได้ในเวลาเดียวกัน ภายใต้แนวคิด “เปลี่ยนทุกสถานที่ของประเทศไทยให้กลายเป็นที่ทำงาน” นอกจากนี้ภาครัฐยังมีการพิจารณาให้กำหนดวันหยุดราชการเพิ่ม ในปี 2564 เป็นกรณีพิเศษประกอบไปด้วยวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 12 เมษายน 27 กรกฎาคม และ 24 กันยายน วันหยุดราชการประจำภูมิภาค ภาคละ 1 วัน โดยประกอบไปด้วย

- วันหยุดราชการประจำภาคเหนือ (ประเพณีไหว้พระธาตุประจำปี) วันที่ 26 มีนาคม 2564
- วันหยุดราชการประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ประเพณีงานบุญบั้งไฟ) วันจันทร์ที่ 10 พฤษภาคม 2564

³COVID-19: A Regional Response Is Key for ASEAN
<https://thediplomat.com/2020/12/covid-19-a-regional-response-is-key-for-asean/>

⁴Top remote work hubs by visits in 2020
<https://nomadlist.com/>

- วันหยุดราชการประจำภาคใต้
(ประเพณีสารทเดือนสิบ)
วันพุธที่ 6 ตุลาคม 2564
- วันหยุดราชการประจำภาคกลาง
(เทศกาลออกพรรษา)
วันพฤหัสบดีที่ 21 ตุลาคม 2564

ดังนั้น จากการเลื่อนวันหยุดชดเชย
วันหยุดราชการ ประจำปี 2564 ทำให้มีภาพรวม
วันหยุดราชการประจำปี 2564 รวมทั้งสิ้น 24 วัน
ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมี
วันหยุดราชการรวมทั้งสิ้น 23 วัน

ทั้งนี้ การกำหนดวันหยุดราชการเพิ่มเป็น
กรณีพิเศษ และวันหยุดราชการประจำภูมิภาค
เพื่อช่วยกระตุ้นการบริโภคภายในประเทศ
โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ
เชิงบวกต่อภาคการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจของ
ประเทศ

วันที่ 25 ธันวาคม 2563
กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา